

Onnodig uitstellen van zaaien kost geld

Vroeg zaaien geeft hoogste financi

Vroeg zaaien betekent een verlenging van het groeiseizoen en een verhoging van de opbrengst. De meeropbrengst per dag eerder zaaien loopt op van drie euro in maart tot twaalf euro in mei. Het risico van vorstschade neemt in die periode nauwelijks af. Uitstel van zaaien leidt dus tot financieel verlies.

Om suiker te produceren moet de bietenplant zoveel mogelijk zonnestraling opvangen. Het groeiseizoen van de biet loopt echter niet helemaal synchroon met het verloop van de hoeveelheid zonnestraling (figuur 1). Het gewas sluit vaak pas na de piek van de zonnestraling. Door eerder te zaaien, wordt het groeiseizoen langer. De suikeropbrengst stijgt daardoor (tabel 1). Extra voordeel bij vroeg zaaien is dat bietencysteaaltjes en rhizoctonia vroeg in het seizoen minder actief zijn. De plant krijgt hierdoor meer tijd om er een zekere weerstand tegen op te bouwen.

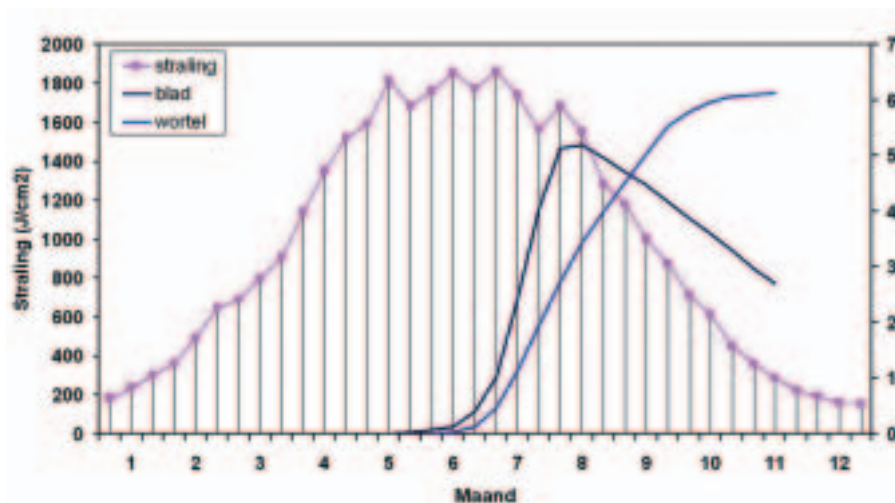
Vorstrisico's gering

Van half maart tot begin mei is de kans op matige vorst aan de grond relatief gering. Deze kans neemt maar langzaam af. De bietenplant is bij opkomst en vlakerna het meest gevoelig voor vorst. Eind februari of begin maart gezaaide bieten, die half maart bovenkomen, lopen dus bijna dezelfde kans op vorstschade als bieten die in de eerste helft van april zijn gezaaid. De afgelopen dertien jaar was er slechts twee keer sprake van nachtvorstschade, waardoor overzaai nodig was (in beide jaren circa 4.000 hectare). De vorstperioden traden op in zowel de eerste als in de laatste tien dagen van april. Door de opwarming van het klimaat daalt naar verwachting de kans op vorst. Vroeg gezaaide bieten zullen ook extra kunnen profiteren van de hogere temperatuur in het voorjaar. Bij de huidige rassen is het gevaar voor schietters klein. Alleen de rhizoctoniaresistente rassen zijn iets gevoeliger voor schieten en moeten niet voor begin tot half maart worden gezaaid.

Noud van Swaaij

Bieten op 21 maart 2006 gezaaid laten een prima opkomst zien.

Figuur 1. Verloop van de hoeveelheid zonnestraling en de groei van suikerbieten gedurende het seizoen. Hoe eerder de bieten zijn gezaaid hoe meer ze de zonnestraling benutten.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS
Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: www.irs.nl
Eindredactie: Jurgen Maassen

Tabel 1. Invloed van zaaidatum op suiker- en financiële opbrengst bij gemiddeld weer (berekeningen met het groeimodel SUMO).

zaaidatum	suikeropbrengst (t/ha)	verschil in financiële opbrengst ten opzichte van 1 maart (€/ha)
1 maart	10,8	-
16 maart	10,7	-25
1 april	10,4	-90
16 april	9,9	-180
1 mei	9,2	-350
16 mei	8,3	-550

ële opbrengst

Bespaar geld met Urean

De optimale stikstofgift voor suikerbieten is 100 kg stikstof per hectare. Het advies is deze hoeveelheid in één gift aan te wenden. Deze gift aanwenden in de vorm van Urean (circa 260 l/ha) samen met glyfosaat voor het bestrijden van zaadonkruid voor de zaaibedbereiding, bespaart al snel tot 30 euro per hectare. Urean is namelijk goedkoper dan vele korrelmeststoffen (bijvoorbeeld KAS). Daarnaast bespaart het een extra werkgang met de kunstmeststrooier. Een bijkomend voordeel is dat Urean een egalere stikstofverdeling geeft dan korrelmeststoffen, verspreid met een centrifugaal- of een pendelstrooier. Dat voorkomt strooibanen in het gewas.

Op jonge klei- en zavelgronden met veel (reactieve) kalk, zoals in Flevoland, kan circa 10% van de stikstof in Urean verloren gaan door vervluchtiging, ondanks de relatief lage (bodem)temperaturen in het (vroeg) voorjaar. In dat geval geldt het advies om de dosering met 10% te verhogen. De besparing is dan nog altijd 20 euro per hectare. Een 10% hogere gift heeft wel effect op de totale stikstofruimte die de stikstofgebruiksnormen bieden.

Meer informatie over de stikstofbemesting in suikerbieten staat in Betatip hoofdstuk 4.2 (www.irs.nl).

Op de website staat ook meer informatie over mogelijke kostenbesparingen op het gebied van bemesting ('Bemestingskosten kunnen nog verder omlaag').

Peter Wiltig, Jos Pauwels

Zaaitips

- Bestrijd onkruid voor de zaaibedbereiding met glyfosaat.
- Leg het zaaibed niet te fijn weg. Een te fijn weggelegd zaaibed geeft kans op verslamping of verstuiving.
- Plaats alternatief voer al voor het zaaien om muizenschade te voorkomen.
- Zaaï de suikerbieten zodra de grond beekwaam is, wacht niet tot het weer omslaat.

- Zaaïdiepte bij vroeg zaaien max. 2 cm.
- Controleer zaaïdiepte en zaaïafstand tijdens het zaaien.
- Pas bodemherbiciden (metamitron en/of chloridazon) alleen toe op slempgevoelige grond met veel kamille.
- Fosfaat heeft geen effect op de opbrengst bij Pw-getallen >30.
- Pas stikstofkunstmest na het zaaien toe. Bij het strooien van kunstmest voor het zaaien is er meer kans op structuurschade door (het opheffen van) sporen.

Vroeg zaaien verlengt het groeiseizoen en geeft de hoogste opbrengst.

NIEUW: voorlichtingskrant gewasbescherming

Samen met deze uitgave van Cosun Magazine hebt u de IRS-voorlichtingsboodschap gewasbescherming ontvangen. Deze keer is gekozen voor de vorm van een krant. Hierdoor is er meer ruimte voor foto's, aanvullende artikelen en tips. In deze krant is de gebruikelijke tekst met de meest actuele adviezen op het gebied van gewasbescherming verwerkt. Daarom bij uitstek geschikt om het hele bietenseizoen bij de hand te houden. Deze krant is ook op www.irs.nl te vinden en te downloaden. Opmerkingen of tips zijn altijd welkom, bijvoorbeeld via info@irs.nl.

